

מקראה לחרדיות בת זמננו:

נדב שנרב

גם ציטוטים יכולים להיות שקר. אינני מדבר על הוצאת דברים מהקשרם: עצם הציטוט של אמרה חריפה מאד, מעניינת מאד או טיפשית מאד יוצר מיקוד של הדיון באותה נקודה, וממילא הוא עלול ליצור רושם שגוי ביחס למי שאמר אותה, אדם שיכולים להיות לו עוד הרבה צדדים חיוביים ו/או שליליים הופך להיות "מתויג" על ידי אמירתו בנושא אחד, אמירה שנאמרה, אולי, בלהט הרגע או מתוך חוסר תשומת לב. מי זוכר היום את מרי אנטואנט מעבר לאמירה (שאגב ככל הנראה יוחסה לה בטעות, ושבדאי לא מיצתה את אישיותה) "אם אין לחם תאכלו עוגות"?

מאיך, פטור בלא כלום אי אפשר. אמנם שיפוט על טבעו של אדם וטבעה של חברה הוא דבר קשה והעיסוק בו מועד לטעויות ולסטריאוטיפים, אבל כולנו נאלצים לגבש שיפוט כזה ותמיד כדאי לעשות זאת עם כמה שיותר אינפורמציה.

ככל שהדברים אמורים בחברה החרדית ובאינטרקציה שלה עם תת קבוצות אחרות בישראל, ישנה לדעתי מידה ידועה של כפל לשון, כאשר מה שנאמר בין אנשים "משלנו", בתוך הישיבה או בספר תורני, שונה במידה רבה ממה שנאמר כלפי חוץ. הרבה פעמים מפתיע לראות עד כמה אנשים מחוץ לחברה החרדית, ואפילו חוקרים באקדמיה המשימים עצמם כמביני עניין, יכולים ללכת שולל (לפעמים מרצון) אחרי כל מיני אמירות או להאמין בכל מיני "מגמות" שכביכול משתנות או מתרחשות, בשעה שהעובדות והאמירות זועקות את ההיפך. בניסיון לתרום מעט מזעיר לפיזור הערפל, טרחתי והכנתי את המקראה הזו, המכילה ציטוטים שבעיני מי שמחוץ לחברה החרדית נראים כמרפסין איגרא.

שוב: אינני חושב שהציטוטים המובאים כאן יכולים להיות בסיס שעל פיו תגובש דעה חלוטה בקשר לאישיותו או למשנתו של פלוני או אלמוני. אני כן חושב שהם יכולים לתת – למי שאיננו ב"עניינים" – חומר למחשבה על החברה החרדית בכלל ועל יחסה למי שאינו חרדי בפרט.

יפה תלמוד תורה:

הרב אהרן לייב שטיינמן על רכישת מקצוע:

במרסיי, למשל, שאלו אותו רבנים מקומיים כיצד לנהוג בבחורים שנשרו משיבות ו"לא מוצאים עצמם לא כאן ולא שם". "האם אפשר להקים להם ישיבה שבה יוכלו גם ללמוד מקצוע?" שאל הרב אוחנה. "אתה אומר היות שהוא כבר לא טוב, אז נשלח אותו לרכוש מקצוע?" השיב שטיינמן. "זה להוסיף רעל על רעל. **מקצוע זה רעל**". על חינוך הילדים אמר, שאסור בשום אופן ללמדם מקצועות חול, "הכל צריך להיות רק תורה". במסעותיו הקודמים, באמריקה ובצרפת, הוא אמר גם כי **חינוך לנשים צריך להיות "המינימום שבמינימום"**, ועל שיתוף פעולה עם רבנים אורתודוקסים מודרניים אמר ש"**זו עקירת הדת**". (מתוך דיווח בעיתונות החרדית, צוטט גם בכתבתו של יאיר אטינגר, "הארץ", 4.5.2007)

הרב **מיכל יהודה ליפקוביץ** על היחסים הראויים במשפחה, מי צריך להיות המאן דאמר, וכיצד יש לוודא שכך יהיה המצב¹ (עדותו של הרב קסלר, רבה של מודיעין עילית, מתוך מוסף שבת של יתד נאמן):

7 עובדה שמדובר בעיר יהודית כזו. עיר שכולה אברכים מטבעה היא "עיר ללא פרנסה". כיצד מתמודדים עם הדבר ?

הגר"מ קסלר: מה שנוצר כאן במודיעין עילית הוא, חברה איכותית עם אורה רגועה שמלכתחילה באה לגור ברמת חיים אחרת מהערים הגדולות. ולמרות שהעיר מונה ארבעים אלף תושבים כ"י, אופי המקום הוא של עיירה, רחוק משאון העיר. חיים שקטים ורגועים יותר. רמת החיים הנמוכה יותר מהערים הגדולות, היא לא רק בגלל שאין כסף, אלא כך היא צורת החיים באידיאל של "הסתפקות במועט" וכך צריך להיות לכתחילה. כאשר הוקם מרכז התעסוקה לנשים, אמר לנו הגאון הגדול רבי מיכל יהודה ליפקוביץ שליט"א, כי יש לראות שהמשכורות לא תהיינה גבוהות מדי, כי יש גם מעלה גדולה בכך שהמשכורות אינן גבוהות וזאת משני טעמים: א) כדי שרמת החיים לא תהיה מדי גבוהה. ב) כדי שהבעל ישאר מאן דאמר בבית.

בעצם נוצרה תשתית של אורה חיים של לימוד תורה מלכתחילה מתוך הסתפקות במועט. היום, ברוך ד' הרבה תודות לראש העיריה הי"ו ישנו מהפך, נוצרו מאות רבות של מקומות עבודה לנשים. כמובן שהדבר נעשה בהכוונת גדולי ישראל שליט"א החפצים שהעיר תישאר

48

תחזיר

¹ א"ה, מעין זה גם בספר "סערת אש" (ציטוטים מדברי הרב ש"ך) עמוד שפ"ח. שם מביע הרב ש"ך התנגדות לכך שבנות ילמדו בבית ספר לאחיות ("וגם לא בבית ספר לאחיות חרדי") ואחד הנימוקים הוא:

היא לא תעריך את בעלה הלומד תורה כי גם היא 'למדה'.

וכן:

לא תהיה 'בעלת הבית' מסורה לתפקידיה בבית כשתנשא.

[מסתמא דברי הרב ש"ך בנושא זה ראויים להשמע שהרי אשתו, הרבנית גוטל ש"ך, היתה אחת במקצועה]

דרכי ציון:

הרב שטיינמן על הסיבות לשואה:

לפני השואה ניסו הציונים להתגרות בהיטלר הצורר ולהטיל סנקציות נגד מדינת גרמניה, אולם החרדים התנגדו וסברו שאל לנו להתגרות בו, שזה רק יכול להגדיל את הסכנה עלינו ושלא לטובתנו. ואכן לבסוף התברר שההתגרות נגדו לא הייתה לטובה עבורנו ... יתכן שאם לא היו עושים דבר זה נגדו [נגד היטלר], לא היה פועל באכזריות כזו. [צוטט בעתונות החרדית ובעתונים אחרים, לדוגמה גלובס, 18/04/2012]

הרב ברוך בער לייבוביץ', מחבר ספר ברכת שמואל, על סכנת נפשות:

פעם הזמין הגרב"ד (ר' ברוך בער לייבוביץ' מח"ס ברכת שמואל) בבהילות אל ביתו שנים מתלמידיו. משנכנסו התלמידים התנצל ר' ברוך בער בפניהם על שנאלץ להטריחם, והסביר להם את פשר ההזמנה הבהולה, וכה סיפר:

אחד מבני העיר שנתפס לציונות עומד להגיע לביתי ומחוסר ברירה הסכמתי לקבלו, ואולם הרבי (הגר"ח זצ"ל [ר' חיים מבריסק]) אמר על הציונים כי הם חשודים על שפיכות דמים, לפיכך מתירא אני להישאר עימו לבד, על כן בקשתי אתכם כי תשהו עמי בחדרי במשך זמן ביקורו" (הרב אשר ברגמן, "שימוש חכמים (ב"ב תשס"א) ע' ר"כ).

האדמו"ר רבי יוסף יצחק (הריי"ץ) מלובביץ' על ההבדל בין מעשי החרדים שעלו לארץ לבין התנועה הציונית:

המה [החרדים] זכותם יגן עלינו, הקדישו את הארץ רק לדי' ולתורתו, ולא נתנו **טמא את הארץ, בכל גשם וחומר, בתי מסחר, בתי עבודה וחרשת**, קדושה הארץ...". (ספר תיקון עולם עמ' נא).

הרב שטיינמן מסביר לרבי מסאטמר מדוע להשאר בחו"ל:

רבי יואל [מסאטמר] שלח לשאול את מרן שליט"א [הרב שטיינמן] אם אכן כדאי לו בעצמו לעלות לארץ הקודש. מרן שליט"א השיב לו כי היות וכבר חתנו האדמו"ר מסאטמר עלה לארץ הקודש ובכוונתו דרך כאן לפעול נגד כוונותיהם של הציונים, ראוי כי הוא (אדמו"ר מסאטמר) יישאר בחו"ל וכך הם ילחמו יחדיו זה מכאן וזה משם, ואכן רבי יואל סבר וקיבל [קונטרס כאיל תערוג]²

² לא ברור לי מהי מידת אמינותם של הסיפורים בקונטרס זה, והדבר נכון גם לעוד מספר ציטוטים שהבאתי כאן. עם זאת יש להדגיש שזהו פרסום שמטרתו היא לשכנע אנשים לתמוך ברב שטיינמן ולקבל עליהם את מרותו התורנית, ומכאן שזה מה שמדבר אליהם.

מעשה בבעל עגלה

בחודשי החורף בארצות הצפון כשהיו נוסעים בעגלות, היו האוזניים קופאות מן הקור והיו רגילים לרדת מן העגלה ולקחת שלג ולשפשף את האוזניים לחממם, פעם אחת הפטיר בעל העגלה על הנס שהנסיעה הייתה בחורף שיש שלג בדרכים, ומה היו עושים אילו נסענו בקיץ...
נזכרנו בסיפור זה כהיום, כאשר רבו הרוגנים על הנס שיש לנו ממשלה וצבא הנלחמים בעוז ובסירות נפש, ומי יודע מה היה אלמלא הם...

ואמנם מה היה אלמלא הם!!!

אלמלא הם: לא היו נהרגים יהודים, במקום האלפים שנהרגו והרבבות שנפצעו עד היום.

אלמלא הם: היינו חיים בשלום, באושר ועושר ושלווה ובכבוד מלכים, כאשר חיו כל היהודים בארצות ישמעאל, עד אשר החלה צרעת הציונות על פני האדמה.

אלמלא הם: הייתה כל גולת מרוקו ותימן וילדי טהרן יראים ושלמים, כאשר היו בשבתם בארצותיהם.

אלמלא הם: גם הדור הצעיר שגדל כאן, היו הרבה מהם שומרי תורה ומצוות.

אלמלא הם: לא הייתה האנטישמיות בחוץ לארץ כאשר הייתה, ולפי דרכי הטבע קרוב הדבר כי גם שואת אירופה לא הייתה כאשר הייתה, אלמלא לא נתגאה הכבשה להיות זאב.

אלמלא הם: לא הייתה הפריצות הנוראה והמתועבה שוררת כיום על פני חוצות ארץ הקודש.

אלמלא הם: היו גם הרבה מיהודי חוץ לארץ – אשר אליל הציונות בהמיית הכפירה, מעבירתם על דעת קונם, - קרובים יותר אל התורה והמצוות.

ומה גדולה האכזריות ומה נורא הכאב נוכח האמת הלזו, אשר ממרים חיי כל היושבים בארץ הקודש בגשם ורוח, והורגים לאלפים מהם, אך ורק למען שהמושלים יהיו מושלים, אוי לנו שכך עלתה בימינו.

ומי יודע אלמלא הם אם עדיין היינו בגלות.

[הרב חיים גריינמן. התפרסם בקובץ התורני "לחושבי שמו" שיצא לאור בכסלו תשל"ד, מיד לאחר שנסתיימה מלחמת יום-כיפור. סקירה על הנושא הופיעה בגליון "הפלס", י"ט אייר תשע"ה]

ועם קדושים נאמן

אחת הנכדות סיפרה לשרת המשפטים: "עד יומו האחרון הוא זכר שהוא צריך לשלם בול לממשלת איטליה, התחלפה שם הממשלה, והם שלחו בטעות שני מכתבים באותה מעטפה, הוא אמר שהוא חייב למוסוליני והוא כבר לא נמצא, אז מה הוא יעשה עם הבול הזה. הוא כבר תרם כסף לצדקה. הוא חייב בול לממשלת איטליה. הוא היה אדם נקי. אין דברים, זה פשוט לא נתפס, כמה שהיינו וחיינו איתו - אנחנו כל פעם מתפעלים איך בן אדם יכול לחיות בכזו נקיות."

[פורסם לאחר ביקורה של שרת המשפטים איילת שקד בבית האבלים של הרב שטיינמן, ל' כסלו תשעח]

חאפ תפוחים

הרב חיים גריינמן, מכתבי התעוררות ב' עמודים קנ"ב – קנ"ג

מספרים שפעם אמר מרן החזו"א ז"ל מה ביני לבין אחרים, אחרים אומרים זו מדינה, ממילא
אסור לפנות אליהם ולהשתתף אתם במשהו ואין צריך לומר למוסדותיהם, ואני אומר זו חבורה
של לסטים, וצריך להשתדל עמהם כדי למעט את ליסטנותם וגזלנותם.

מודעת זאת לכל כי עצם ענין של מדינה קודם ביאת משיח צדקנו הוא נגד תורתנו הקדושה,
ואף אם היה הנידון על שלטון שומרי תורה ומצוות ...

...

שמעתי כאילו יש ספק אם יציג את מועמדותו לבית המינים ... עצם ההמצאות במקום ... היא
משרה רוח טומאה על כל הנמצאים שם...

הרב אביעזר פילץ, ראש ישיבת תפרח, בעצרת למען יהדות התורה לפני הבחירות תשע"ה, במעמד
כל ראשי היהדות הליטאית:

אין לנו ויכוח עם סאטמר. ללכת לצבא זה טרייף, תנועת הציונות היא אסון. אבל אנו בדרך
גדולי ישראל שהורו לנו להצביע למרות הכפירה שבציונות.

הרב אליעזר ש"ך, ספר בסערת אש ערך השקפה:

פעם דיבר הרב הצדיק ר"א קצנלבויגן זצ"ל, מראשי נטורי קרתא, בביתו שעה ארוכה, והשמיע
השקפותיו ודעותיו בכל חריפותו.

כשיצא ממנו אמר לי: איך האלט דער גלייכער ווי איהם – נאר די נוסח אונד דרך הנהגה איז
אנדרש [דעתי כדעתו רק הנוסח ודרך הנהגה שונה].

מרבים שלום

רבי חיים קנייבסקי (הגר"ח) מסביר את דעתו על מפלגתו המתחרה של הרב שמואל אוירבך שסימנה עץ. תמלול מתוך הקלטה שפורסמה ברבים.

השואל: היום שמעתי ת"ח אחד בבני ברק שדיבר בציבור ואמר שאין שום בעיה להצביע למפלגת עץ כיון שיש בשמה אדם גדול כיון שיש להם אדם גדול שעומד בראשם וזה לא נקרא פגיעה בראש ישיבה רב אהרון לייב שאומר להצביע ג' אני רוצה לשאול מה דעתו של הרב

הגר"ח: מה זה מפלגת עץ?

השואל: המפלגה השניה לא של הרב שטיינמן של ירושלים.

הגר"ח: תגיד להם שהם **זקן ממרא**.

השואל: זאת אומרת שזה כנגד דעתו של הראש ישיבה אפילו שזה כמו מחלוקת בית שמאי ובית הלל.

הגר"ח: מגיע לו **סקילה**.

השואל: ומה זה שונה ממחלוקת בית שמאי ובית הלל?

הגר"ח: זקן ממרא נו!?

השואל: בית שמאי שלא מקבל דעתו של בית הלל זה מוגדר כזקן ממרא?

הגר"ח: בית שמאי היו בן אדם **הם לא בני אדם! הם בהמות!**

הרב צבי פרוש, קרית ספר, מתומכי מפלגת עץ:

"שמענו מהרב קלמנוביץ: המנהיגים של הציבור החרדי נחשבים מהערב רב ואפשר שאף אמר מזרע עמלק ... במקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב! השם ישיבנו בתשובה שלמה ונזכה ל'הבדילנו מן התועים..."

הרב אהרן לייב שטיינמן על תושבי כדור הארץ:

יש שמונה מיליארדים אנשים בעולם. ומה הם כולם, רוצחים, גנבים אנשים בלי שכל. [פורסם ביתד נאמן וצוטט ב ynet יהדות, 20.05.12]

"כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה"

מתוך עלון "כאיל תערוג", "פנינים על פרשיות השבוע וליקוטי עניני דיומא מרבן הגרא"ל שטיינמן שליט"א". גליון 209 שלח תשע"ז

אין מרובע בבריאה

"אפס כי עז העם הישב בארץ והערים בצרות גדלת מאד וגם ילדי הענק ראינו שם" (שלה יג, כח) פרש"י לשון חוזק ותרגומו כרכין לשון בירניות עגולות. משמע שמבצרים עגולים יותר חזקים ממרובעים? וי"ל משום שבדבר עגול אין פינות מהיכן להתחיל לנתוץ והכל תפוס יחד בחוזק.

והנה בירושלמי ס"פ ה' דמעשרות איתא שאין דבר מרובע בבריאה, ויתכן שהטעם בזה הוא כדפירשנו שעגול יותר חזק ממרובע והבריאה נבראה בתכלית החוזק. ועוד י"ל דכיון שהקב"ה אין לו קץ וגבול מטעם זה הוא ברא את הבריאה בלא ריבועים דלדבר עגול אין קצה וגבול.

ובאמת אדם נצטווה בכמה מצוות לעשות ריבוע וכגון ציצית ותפילין וכלי המקדש וזה משום שאדם מוגבל ויש קץ ליכלתו ולכן יש דברים שנצטוו לעשותם מרובעים אבל הקב"ה ברא בריאה עגולה, ובספר תולדות אדם ח"א פ"ה כתב ולא תמצא בכל הברואים בריה אשר תמונתה מרובעת כי רחוקה היא מאוד מתמונת העגולה אשר היא בתכלית השלמות וכל מעשי ה' המה בשלמות היותר אפשרי להם.

והנה בספר עליות אליהו הערה אות פ"ב כתב שדעת הגר"א שהארץ מרובעת דכתיב לאחוז בכנפות הארץ ואמרו בספרי הכנף למעוטי עיגולא.

ולכאורה בירושלמי הנ"ל כתוב שאין מרובע בבריאה, ואולי י"ל שהארץ לא נחשבת מן הבריות ועדיין צ"ב ממש"כ תוס' בע"ז מ"א א' שאלכסנדרוס מוקדון עלה למעלה עד שראה את העולם ככדור והתוס' לא פירשו איך הוא עלה ואיך ראה,

ובפני משה בירושלמי שם פ"ג ה"א כתב עשה דבר אחד וישב על הנשר להגביה עצמו למעלה ולראות ע"פ הארץ ככתוב בד"ה שלהם עכ"ל. הרי משמע שהעולם עגול, ואולי י"ל שכך זה נראה לאנשים מלמעלה אבל הרואה את הארץ מתחת הים רואה

שהעולם מרובע, ועי' מהר"ץ חיות נדה כגא.

והנה בקידושין (סט, א) איתא שא"י גבוהה מכל הארצות, ולכאורה אם העולם עגול מה שייך שא"י גבוהה מכל הארצות? אבל להגר"א א"ש ומה שזה לא נראה כך לאנשים. י"ל דאע"פ דגבוהה פני הים א"י אינה גבוהה מכל הארצות מ"מ המים המקיפין את א"י הם יותר עמוקים משאר המקומות ומשו"ה היא גבוהה מכל הארצות.

ובהגהות ר' ארי' ליפקין בסוף ברייתא דמזלות מביא דברי הגר"א הנ"ל, וכתב ולכאורה הוא לא כדרך התוכנים אבל נראה שאין כאן שום מחלוקת והכל אמת, כי מפורש בקרא בראשית ויקרא אלקים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וא"כ רק היבשה הוא הנקרא ארץ והוא מרובע פ' שטח היבשה ובקצוותיה מקום גבולה שבין היבשה ובין המים הוא מרובע ממש בצלעות ובזוויות כמו שנראה במפת הארץ את קצוות היבשה איירי ששם הם נזוירות ואפ"ו את הים ר' ארי' ליפקין ו"ל דהוא מרובע וזונו רדני

העיניים

ם אתו חכרתם את כל
לא תתורו אחרי לבבכם
ז זנים אחריהם" (שלה

שליט"א ובכה לפניו
זמיד לא מצליח והוא
ו קללה שבגינה לא
מבקש עצה לזה.
בשמירת העינים חה
"יוח" והנ"ל קיים את
; גדולה בכל עניניו.

הרב **חיים גריינמן** על ההתפתחויות בחכמת הרפואה, ועל ראיות סטטיסטיות:

מן המורגלות לחשוב כי קידום הרפואה מוסיפה חיים, ופלוני שחלה במחלה פלונית היום יזכה לרפואה, לא כן אילו חלה בה אתמול, ואלמלא פורעניות הדרכים היו הרבה אנשים נוספים חיים אתנו כיום, ונס שהתארגנו מצילים לכך נשאר פלוני בחיים, כי הגיעו בעוד מאוד וטיפלו בו כהוגן, **וכל אלו מחשבות שיסודם כפירה בהשגחה פרטית**, ומעולם לא נשאר בחיים זה שנגזר עליו למות, ולא מת זה שלא כלו ימיו, וכשם שאין לעשות צירוף מן הטובע בנהר בדרום עם זה שמת על מטתו בצפון לומר שכך וכך נספו, כי בידוע שכל אחד ענין לעצמו, כמו כן אין לצרף שניים שחלו המחלה אחת או שנסעו באותה מכונית בה אירע מה שאירע.

והאמת בהיפוך כי פלוני נגזרה עליו מיתה, ולכן חלה במחלה שאין לה מזור, או שנזדמן במקום הפגע, ובשעה שאין מצילין, ואילו חבירו שלא כלו ימיו במחלה שכבר יש לה תרופה, ואיחר ברגע את מקום הפגע, או שנפגע בשעה שהמצילים מצויים, **והמצרפים ומונים כמה מתו במיתה זו בחודש זה, וכמה לקו בתאונות בירח פלוני וכיוצא בזה, הרי הם עוסקים בכפירה בשוגג**, ומטעים את הקוראים ליחס הכל למקרים, כאילו ח"ו עולם של הפקר לפנינו

ומלבד **שלהתקדמות הרפואה אין ליחס שום הוספת חיים או מניעת סבל**, כי כל סבל של אדם נגזר בראש השנה, ואין מספר למאורעות המייסרים את האדם, וכולם בחשבון יבואו כפי הנגזר עליו, **ורואים במציאות שכל מחלה שנתחדשה לה רפואה מתרבים החולים בה**, כי בעוד שהיתה חשוכת מרפא לא הגיעה אלא לאנשים שבקיצם, הנה משנמצא לה מזור הרי רבים שלוקים על ידה, ולעומת זה **שלא הרווחנו בהתקדמות הרפואה, הרי במציאות כיום הסבל מרובה עשרת מונים** על ידי היוסיף דעת יוסיף מכאוב, כי בעוד לפני כיובל שנים לא היה פחד המחלות על האנשים, והדורשים ברופאים היו מועטים, ועיירות רבות היו שאין בהם הקרוי רופא, הנה כיום כמעט כל יושבי תבל דורשים ברופאים, וכולם רעדה יאחזון אם אולי כבר נפל בחלקם מחלה פלונית או פלונית, ונשללה השלחה והרגיעה מכל החיים אשר על פני האדמה. [מכתבי התעוררות ו' א']

הרב **אליעזר ש"ך**, ספר מחשבת מוסר ב' עמוד ע"ח

הנה אנו רואים בעלי חיים שונים, חיות וציפורים, זכוכים ונמלים, ורואים דבר פלא, שכאשר יש פצע באצבע, מיד באים זכוכים על האצבע, איך הם ראו והיכן שמעו? כאשר יש מעט סוכר על השולחן, מיד מופיעים נמלים, כיצד הם הופיעו ומי גילה להם מה שנמצא שם? כשנתבונן בזה נבין שלא רק קריעת ים סוף היה נס, אלא אנו חיים בתמידות במצב של בריאת העולם, במצב שהקב"ה בורא עולם בכל רגע ורגע, והוא מחזיק ומקיים אותו. כל מה שישנו הוא מעשה בראשית ובריאה של

שח לי הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א ששאל את אביו מו"ר [הסטייפלער, הרב יעקב ישראל קנייבסקי] זצוק"ל ... היום שהתחברה מאד מפותחת ... ונוסעים וחוקרים ומגלים, מדוע לא שומעים שראו את הנהר סמבטיון הזורק אבנים בכל ימות השבוע ונח בשבת? ואמר לו מו"ר שאפשר מאות פעמים להסתובב מעליו ולא לראותו אם מסתירים אותו מן השמיים, מן השמים מסתירים אותו... (א"ה ... בצעירותי בירושלים היה אחד מגדולי המקובלים מוהר"ר שמעון הורביץ [לידר] זצ"ל הכרתיו שג"כ יצא לחפשם והגיע לסמבטיון וראהו ובחזרו כתב מסעו.)

[ספר ארחות רבינו ע' 148]

הרב אליעזר שך, מחשבת מוסר ח"א עמוד רצו:

ומה פירושו של עמוד החכמות? הנה היה תלמיד שלמד אצלי לפני שנים רבות, ואחר כך הלך ללמוד ולהשתלם בפסיקה ואטום, ובא אלי, ובתוך הדברים שאלתי אותו כמה שנות העולם, ואמר שהעולם הוא עשרה מליון שנה, שאף שבספרים שלהם כתוב מליון, אך היום אומרים עשרה מליון. ושאלתי, לפי מה קבעתם עשרה מליון ולא חמישים או מאה מליון? ואמר שהוא חשבון פשוט, לוקחים אבן גדולה, וידוע שהאבן נוצרת על ידי הצטברות חול שכבה אחר שכבה, ככל תורף ורוח נוספת שכבת חול והיא מתקשה, וכך נוצרת אבן גדולה וקשה, ולפי החשבון כפי שאנו מבינים, נמצא שאבן כזו נוצרת רק במשך כעשרה מליון שנה. ויש אופן נוסף, שבודקים הר גדול בעולם שמניחים שודאי גם הוא נוצר באופן כזה על ידי ריבוי שכבות חול הנוספות בכל פעם, ולפי החשבון בפסיקה יוצא שכדי שיגיע לגובה זה צריך עשרה מליון שנה, כיון שאם נרצה היום לעשות כזה הר יצטרכו עשרה מליון שנה. זה היסוד שמבינים אצלם! וזה נקרא אצלם יסוד ראשון! אך האם זה באמת יסוד? נתחיל לשאול, איך נודמנו כל הרוחות לשם, הרי יש רוח שזורקת חול לצד זה ויש רוח שזורקת לצד שני, איך בא החול ואיך הזדמן לאותו מקום, ומי עשה את הרוח וכד', הוא ישאר עומד ללא מענה כילד!

קלו נצח הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א ישראל

הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א

תשובות שונות בעניני ניוור

שאלות שנשאלו ע"י הגאון רבי ליב טרופר שליט"א
י"ד ועד הרבנים של הארגון נצח משפחת ישראל

שאלה:

אשה הרוצה להתגייר, ולקבל עליה עול תורה ומצוות באמת, אלא שבתוך שיחה עמה נתברר שמאמינה בכורא שברא את העולם אך סוברת שהעולם כבר קיים עשרות אלפי שנים או מליני שנים, ואין דעתה נוטה להאמין במנין השנים שביריני, מה הדין לכתחילה האם אפשר לגיירה, וכדיעבד אם כבר גירו אותה אם עולה לה.

תשובה: אסור לגיירו ואפי' בדיעבד צ"ע אם מהני עיין חו"א אבעה"ז קי"ט.

[אגב כנראה נפלה כאן ט"ס וכוונתו ליו"ד קי"ט ב]

מעשה קוף בעלמא

הרב אליעזר ש"ך, מחשבת מוסר ח"ב עמוד שצ:

בני אדם הגיעו למסקנות שאינן הגיוניות בטענה של טבע, עד כדי שפילוסוף החליט שהאדם התפתח מן הקוף, ואינו שם לב לשאול את השאלה הנשאלת - **ומי ברא את הקוף עצמו?!**

דארווין³ חוטף בראש [הרב מאיר מאזוז, בית נאמן גליון 37, פרשת וירא תשע"ז]

14. וכדאי תמיד לתת הוכחות כאלה. ויש אנשים אומרים לי: למה אתה נכנס בענייני אמונה? אבל אדרבה זו מצוה! וכתוב במשנה: "הוי שקוד ללמוד תורה - ודע מה שתשיב לאפיקורוס" (אבות פ"ב מי"ד). ולא הכוונה להתווכח איתם כי אפיקורוס המח שלו סגור ואין מה להתווכח איתו. ופעם הייתי בבית חולים, ובא אלי אחד (שהיה שמן וכפול ממני בשנים) ואמר לי: הבן אדם יצא מהקוף! אמרתי לו: זו דעה ישנה לפני חמשים שנה וכבר עבר עליה הכלח, אמר לי: לא, זו דעה מדעית! אז אין לי מה לדבר איתו, כי אלו אנשים סגורים שמאמינים בכפירה. אבל לפחות בשבילנו צריך לדעת את זה, ויש אנשים שמתפללים ולומדים אבל הם לא מאמינים (רק בשביל ה"שידוכים" במלעיל). ולכן אדם צריך להבין שכל דברי התורה אמת, והתורה אמרה שהאדם לא יצא מהקוף! אתם רוצים הוכחה פשוטה לזה? הרי הקוף יש לו זנב, אז מתי הוא החליט לכרות את הזנב שלו? לפני מליוני שנים החליטו הקוף והקופה שזנב זה לא יפה, והלך הקוף ומצא עץ חד וכרת לקופה את הזנב, וגם היא עשתה לו ככה. ובדור הבא עוד פעם הקוף והקופה נולדו עם זנב וכרתו את הזנב שלהם, אבל הנה בני אדם נולדים בלי זנב! אלא הם אומרים שבמשך כמה דורות עשו כן ולכן הזנב נכרת לגמרי, אבל בואו תראו הוכחה שזה לא נכון, כי הנה אצלנו היהודים מלים את בניהם זה אלפי שנים, וכי אצל היהודים יש ילדים שנולדים מהולים יותר מהגויים? לא! אלא כולם אותה סטטיסטיקה, וכמו שאצל אומות העולם יש תינוק אחד מתוך מאה שנולד מהול ככה גם אצל עם ישראל, זאת אומרת שלא עזר כלום מה שאנחנו מלים את הילדים. אבל בואו נעזוב את זה, הרי הקוף יש לו ארבע רגלים ולמה הבן אדם הולך על שתי רגלים? אלא צריך לומר שהאדם מורכב גם מ"פינגוויין" שהוא הולך על שתי רגלים. אבל עדיין קשה כי הקוף והפינגוויין הם לא מדברים ואיך הבן אדם מדבר? אלא ודאי שהוא מורכב גם מ"תוכי" שהוא מדבר, וא"כ נמצא שהאדם מורכב משלשה דברים: קוף-פינגוויין-תוכי. ולכן אדם הולך ל"קופת חולים", כי "קופת" ר"ת "קוף פינגוויין תוכי"... אלו ההבלים והשגעונות שלהם! ופעם שאלו את מי שאמר את זה "דרוין": האם אתה יכול להסביר את ה"עין"? אמר להם: העין משגעת אותי! וכי רק את העין אתה לא יכול להסביר? ואת ה"ד.נ.א" אתה יכול להסביר? אלא הכל שטויות והבלים.

³ למען האמת, ליסנוקו.

שאל אביך ויגדך:

הרב דסלר על ההבדל בין אמת לשקר:

מהו אמת ומהו שקר? בתחלת חנוכנו הבננו, שאמת הוא כשמספרים עובדות כמו שאירעו; ושקר, כשמשנים מזה.

אך זהו רק באופנים פשוטים, אבל למעשה יש הרבה אופנים שבהם אין הדבר כן, לפעמים אסור לומר דברים כמו שהם, כמו לספר מה שיש בו פגם לחבירו, בלי תועלת והכרח, ולפעמים צריך דווקא לשנות, כשהאמת לא יועיל אלא יזיק, כי אז מה שנראה כאמת הוא שקר, שמוליד תוצאות של רע ומה שנראה כשקר מביא לתכלית של אמת.

נמצא שאמת הוא מה שמביא לטוב ולרצון הבורא, ושקר הוא מה שנותן הצלחה לעסקיו של שר השקר, הסיטרא אחרא. [מכתב מאליהו א' 94-95]

הרב דסלר על הכאת ילדים ומטרותיה:

הם [החוקרים המתנגדים להכאה] סוברים כי צריך לפתח בילדים את העצמאות, וזו היא טעות גדולה למדי. **לא עצמאות צריך לפתח אלא הכנעה** ... מכאן עניין אחר לגמרי בהכאה, דהיינו לעשות לבן לב נשבר ונדכה... סיפר לי בן דודי ר' זיסל נ"י שראה באחד הספרים הק' כי **אם הבן שומע להוריו, ראוי למצוא עלילה למען הכותו על כל פנים קצת**... החוקרים החדישים בחפשים חדשות המציאו המצאות שמביאות להפוך את כל השורשים, ולחנך **היטלריסטים חצופים**⁴, וחוצפא יסגי... צריך לזרוק הלאה את כל **חדושיהם המטונפים**, ולא לקבל מהם דבר [מכתב מאליהו - ג, בני ברק תשכ"ד, עמ' 362-360]

הרב חיים גריינמן על השכלה לנשים:

עצם הלימוד בדרגה גבוהה לבנות נוגד דרך התורה, אלא שהוצרכנו לה משום עת לעשות לגדור גדר נגד ההמון, וממילא כל מה שאפשר להפחית את ההשתלמות, ואין צריך לומר קבלת תואר, רצוי הדבר.

⁴ מעניין לציין כי בספרו של אדוארד רדזינסקי, "סטלין", הוא מספר על ביקורו האחרון של סטלין אצל אמו הנוטה למות, קתרינה דז'אגאשווילי. הדבר היה בשיא תקופת הטיהורים במפלגה הקומוניסטית וסטלין התפנה מעיסוקיו הדחופים (בהוצאתם להורג של אלפי אנשים מדי יום) לטובת ביקור בגרוזיה אצל אמו. הרופא שהיה עד לשיחתם סיפר שהוא שאל אותה "למה הכית אותי כל כך הרבה כשהייתי קטן?" והיא השיבה לו: "אם לא הייתי מכה אותך, לא היית מגיע לגדולה שהגעת אליה", ודפח"ח.

איפה היה השטן בשואה?

הרב אהרן שטיינמן על התועלת שבשואה:

כולם חושבים על האסון שנהרגו הרבה מכלל ישראל, אבל יש כאלו שבאמת היה עדיף שיהרגו, כי היו מחללי שבת ועל ידי שנהרגו עשו פחות עבירות. היטלר הרג את כל המשומדים שהתבוללו בזדון, וזה דבר אחד טוב שיצא מהאסון הזה, שנהרגו כל המשומדים. [ספר מאחרי הפרגוד ע' 454]

הרב שמשון פינקוס, הגדה של פסח תפארת שמשון עמוד שס"ו:

כמדומה שזו גם היתה תכליתה של השואה הנוראה שעברה על עמנו לפני כחמישים שנה. אני בעצמי לא הייתי שם, אולם מדברי אנשים שחיו באותה תקופה עולה המסקנה המצמררת: אלמלא השואה האיומה והנוראה לא היה נשאר משונאים של ישראל שריד ופליט.

כלל ישראל באותה תקופה נתון היה בסכנה של שכחת עסק התורה ובעקבות זאת היה צפוי לכליה ולשמד רוחני מוחלט. בכל רחבי אירופה: בגרמניה בליטא ובפולניה (שם היו בסה"כ כעשרת אלפים חסידי גור מתוך כשלושה מיליון יהודים) ההתדרדרות הרוחנית היתה בשיאה, כסוס הדוהר אל עבר פי התהום. ... כולם הלכו ללמוד באוניברסיטאות.

כלל ישראל היו צפויים אפוא לאבדון רחמנא ליצלן. מה עשה הקב"ה? שבר את החבית, החריב את כל יהדות אירופה בשואה הנוראה, ולאחר מכן נבנה העם מחדש כאשר מנהיגים חדשים בעלי שיעור קומה קמים לו: החזון איש, האדמו"ר מסאטמר, הרב מפוניבז' ועוד.

זוהי בחינה של "אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה".

הרב מאיר מאזוז, עלון "בית נאמן" פרשת תזריע-מצורע תשע"ז, (29.4.17), בתשובה לשאלה שהציג "למה היתה השואה?"

הביטוי המשובש

ח. והיתה עוד בעיה וזה הביטוי המשובש, כי האשכנזים לא היו רוצים ללמוד לבטא חי"ת ועי"ן כהלכה, אז מה קורה? במקום "ולעבדו בכל לבבכם" הם אומרים "ולאבדו", וכן במקום "אשר נשבע ה'" הם אומרים "נשבה" לשון שבי, וכי' ה' הלך בשבי ח"ו? מה פתאום?! וצריך לבטא את העי"ן¹, וכן במקום "היום הרת עולם" הם אומרים "הרס עולם", וכן "לתקן עולם במלכות שדי" הם אומרים "לסכן עולם". ואני לא אומר את זה מלבי, אלא ככה דרש הרב צדקה חוצין ע"ה ביום ר"ה התש"ד בירושלים (מובא בספר של הרב ניסן שרוני "אם למקרא" מהדורא שניה, עמ' 303. ועשיתי לי סימן: "מיכאל" כפול שלש): למה לא נענו התפלות והזעקות בשואה ומליוני יהודים מובלים בעוה"ר כצאן לטבח, מפני שאין מבטאים את האותיות כהוגן וכו'.

הרב אביעזר פילץ, ראש ישיבת תפרח, שיחה בליל ט' באב תשס"ה, על פעולותיהם המבורכות של גדולי ישראל למען עם ישראל.

לנו היה מותר לקחת חתיכת קוגל מאותו יום טוב.. היום אנו רואים הכל בחוש... איך באותו זמן שכשעמדו וצעקו יש פה גאולה... עומדים עיני העדה, ר' חיים עוזר והח"ת, וצועקים "טרייף!" שאף אחד לא יזוז מהגולה אף אם הגולה בוערת! ... אוי, מי יגלה עפר מעיני חכמי ישראל וגדולי האומה שראו וחזו הכל בעיני רוחם.

שמע מינה קא ניחא להו

הרב טוביה נוביק, משגיח בישיבת חדרה, על חלוקת טליתות לחיילים בימי מבצע "צוק איתן"

זה מעשה שטן והבגידה הכי גדולה, עשו את כל המלחמה הזו רק בשביל להשחיל את הטליתות הצבאיות לידיים של בחורי ישיבה ולקבל תמונה כזו ולאחר מכן אין להם בעיה לשרוף את כל הטליתות.

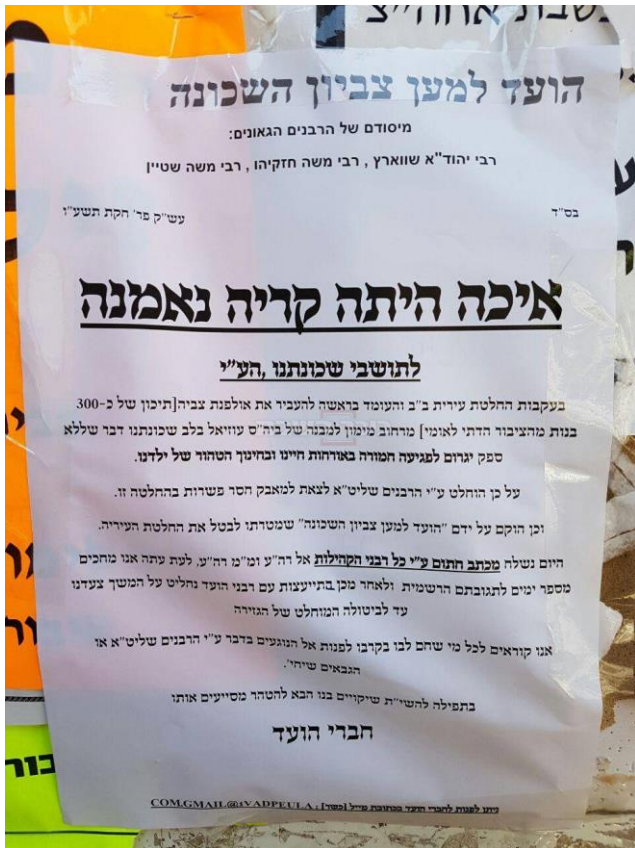
הכינוס נפתח בהכרזת הרב אליהו ציטרנבויים מתפרח, גדול תלמידיו של הרב אוירבך, כי "חוב קדוש - חוב קדוש לעבור ממכבי למאחדת. המעבר ממכבי למאחדת זהו עיקרי היהדות". (במסגרת המאבק הפנים ליטאי נתבעו חסידי הרב אוירבך לעבור לקופת חולים "מאחדת" אשר הסכימה לתמוך כלכלית על ידי פרסומות בעתונם, "הפלס". אתר כיכר השבת, כ"ו באב (תשע"ד)

המחנך הנודע הרב מרדכי בלוי, מבכירי 'יהדות התורה', מצהיר היום (א') כי "כל אשה שתתקרב למפלגה שלא בהנהגת גדולי ישראל - תצא בלא כתובה ואסור ללמוד במוסדות החינוך שלה, וכן לרכוש ממנה כל מוצר, ומצווה להוציא את כל הצאצאים שלה מהמוסדות". (בתחילת מסע הבחירות תשע"ה, אתר בחדרי חרדים 7.12.2014)

מודעות לא חתומות נגד חיילים חרדים, תשרי תשע"ה. אנשי עתון "הפלס", מבית מדרשו של של הרב שמואל אוירבך, אישרו לכתב "ישראל היום" יהודה שלזינגר כי הם עומדים מאחרי הקמפיין הזה. כיכר השבת 14.07.13.

הרב **דב צבי קרלנשטיין**, ראש ישיבת גרודנא באשדוד [מתוך מוסף "לקראת שבת" של "הפלס", כ"ב כסלו תשע"ו]

הכניעה לדרישת 'שוויון בנטל' – משניאי אהבו מות

הרי על מה הדרישה של שוויון בנטל מבוססת, - כפי שהחזו"א במכתב בפתיחתו הגדיר - כי בהיות שהכפירה והמינות בעקבתא דמשיחא הומות בראש כל חוצות, ומרבים... ולטעת בלבם שאין עולם אלא א', ושהעולם אין לו יוצר, ושאין עם ישראל גוי אחד, ושאין תורה מן השמים. היינו שההתייחסות היא שאין לתורה זכות! ח"ו, על זה שאין מציאות של ישראל ואורייתא בכלל, חלילה וחס, על זה הכל מבוסס!! וכי אפשר להיות שותף ולהתחשב בדעה שלהם?! וכי נמצא איזשהו שוויון?! איזשהו נקודת הקשה?! כמה משניאי אהבו מות יש פה! אין לו נחת מהתורה, צועק ואומר.

הרב **אחיעזר פילץ**, ראש ישיבת תפרח, בכנס בחירות של 'הדות התורה' שנערך בבית הכנסת 'לדרמן', 23.3.2019, במעמד הרב חיים קנייבסקי והרב גרשון אדלשטיין.

אסור לנסוע באוטובוסים נפרד גברים ונשים, יש מדינה בעולם שלא מרשה לעשות הפרדה באוטובוסים? חוץ מהמדינה הזו, כאן לא נותנים. זה מדינת עבודה זרה, **אפילו הנאצים ידעו שצריך לתת מגורים נפרדים לגברים ונשים.**

על דאטפת

באנו אל כפר עני מאד בויטקה ... נכנס חייל ודיווח כי קצין האטפ (אחראי על משלוח אנשים ברגל) שלח אותו כדי להזמין אותי לכוס תה ...

"את מי אתם מוליכים ולאן?"

"אל תשאל, למה שהלב נשבר מזה... העסק שלנו הוא למלא פקודות, לא שלנו האחריות, אבל לפי האנושי זה לא יפה".

"ומה הוא העניין?"

"ראה, אדון. אספו המון יהודונים ארורים, בני שמונה ותשע, לצי מגייסים אותם, או מה – לא יודע. בהתחלה אז ציוו להריץ אותם לפרם, ויצא שינוי, ומריצים אותם לקזן. אני קיבלתי אותם לפני מאה ויורסט⁵, הקצין שמסר אותם אמר: 'צרה גדולה, שלישי נשאר בדרכ' (הקצין הצביע על האדמה) המחצית לא יגיעו ליעד, סיים.

"היו מגיפות, או מה?" שאלתי, מזועזע עד עומק נפשי.

"לא, לא שהיו מגיפות, רק פשוט מתים כמו זבובים. היהודון, אתה יודע, כזה חלוש, רכרוך ... גם אנשים זרים, לא אב לא אמ, נו, ישתעל קצת, ישתעל והולך למוגילוב⁶. אמור לי, עשה איתי חסד, מה עלה להם בראש? מה אפשר לעשות בילדים?"

שתקתי.

"מתי אתם יוצאים?"

"כבר מזמן היה צריך, אבל הגשם היה נורא חזק... הי אתה! חייל! צווה לאסוף את דגי הרקק!"

כינסו את הקטנים והעמידו אותם בטורים. זה היה אחד המראות האיומים שראיתי מימי – ילדים מסכנים, מסכנים! בני השתים עשרה, שלש עשרה, החזיקו מעמד אי כה, אבל הקטנים בני השמונה, העשר.. שום מכחול שחור לא יצליח לבטא זועמה כזו על הבד.

חיורים, תשושים, מפוחדים, עמדו לבושים סגיני חילים מגושמים שצוארונם זקוף, ושלחו מבטים חסרי אונים, מעוררי רחמים אל החיילים, שישרו את טוריהם בגסות. שפתיים לבנות, עיגולים כחולים תחת העינים העידו על קדחת או הצטננות. וילדים חולים אלה הלכו, ללא טיפול, ללא חיבה, נשובי רוחות בלתי פוסקות מים הקרח, הלכו את הקבר.

[אלכסנדר הרצן, מהפכן רוסי, גוי, מתאר את שראו עיניו בדרכ מפרם לויאטקה, 1834. "ימי ומחשבותי" עמוד 151].

ושמעתי מהקדוש בעל ה"חפץ חיים" זצ"ל כי הילדים הקנטניסטן שהיו בימי הצר ניקליי הראשון היו נפשותיהם של עובדי הבעל בימי בית ראשון.

[הרב אלחנן וסרמן. קובץ מאמרים ואגרות א' עמוד מ"א]

⁵ יורסט הוא בערך קילומטר
⁶ מוגילה – קבר ברוסית.

ונהנים ממנו עצה ותושיה

מכתב רבינו זצוק"ל לתלמידו הגאון רבי גדליה שארר זצ"ל

בעזה"י עש"ק נחמו [תרצ"ט], דרוזגניק

כבוד חביבי הרב המאווה"ג עדיו לגאון, מר גדליה שאר
הי"ו

אחרשה"ט באהבה,

לדעתי המצב הוא עכשיו שאין לפחד ממלחמה ח"ו בעתיד הקרוב. ומכל שכן
אם יגמר בקרוב החוזה עם רוסיא, המצב בטוח הרבה יותר משנה העברה עת
שנסעו לפה. על כן איעצם שלא ליסע עכשיו בחזרה, כי חבל על נסיעתם הגדולה
וטרחתם עד עכשיו, וקשה ורחוק כמובן לחזור על נסיעה כזו ולדעתי יצליח בפה
בעזה"י בשנה השנית הרבה יותר, אחרי שכבר הם מסודרים והתרגל היטב. גם
יסדר לימודו באופן נאות ובטח ישבע רצון אם ישמע לעצתי.

בנוגע לכלי בית שמכרו, בודאי יחזירו להם כל הקונים ברצון גמור, גם אפשר
להסתדר באופן אחר, עכ"פ אין עיכוב מצד זה, נא לענות לי החלטתם, ואולי יבורר
המצב עוד יותר בימים הבאים.

זה עתה קיבלתי מכתב מר"י ווינברג נ"י אודות ההצעה ע"י הר"י הערמן הי"ו,
וכותב שישאל דעת כת"ר המכיר את אמריקה. בטח יראה לקרב הדבר כמה
שאפשר, כי באמת יהיה מסוגל באופן נעלה גם לרכנות, ובכלל אין למדוד ת"ח
אמיתי בהמירה הרגילה. מו"מ דו"ש מברכו ואת ביתו בכטו"ס והצלחה אמיתית
אחרן קטלר

[ספר אש זכרון עמודים עז-עח]

[הצבא הגרמני פלש לפולין בי"ז אלול התרצ"ט]

⁷ ודאי שאין מקום לטענה על אנשים שעשו הערכות שנראו בעיניהם סבירות ונתנו לאחרים עצות על סמך זה. מומחים גדולים ומוסמכים שגו ברואה, טעו והטעו וגרמו לנזקים איומים בכל תחום, בכל עם ובכל ציבור. בכל אופן יש עניין, לדעתי, להביא את העובדות האלו כאשר ישנם כאלו המייחסים למאורות הדור כחות פלאיים או מיסטיים מסוג זה או אחר. אין זה אומר, כמובן, שאין להם כחות כאלו, אלא שהעסק אינו בטוח במאה אחוז.

"הדרך"

והיא דרשת פרידה של כ"ק הגה"צ המפורסם מוהר"ר מרדכי רוקח שליט"א
ערוך על ידי מנחם אהרן לעבאוויטש, חוברת א'
בהוצאת חברת תפארת בחורים, כ"ג שבט תש"ד, בודאפסט

...עוד דבר בפי מה שהנני רוצה להעיר לבכם ולהאיר עיניכם על אודות אשר שמעתי דבבת רבים אשר פחדו
פחד, חיל ורעדה יאחזון, ויאמרו הנה קשה להם פרידתנו, אבל ביותר דואגים על העתיד, באמרם שאולי ח"ו
איזו סכנה מרחפת על מדינה זו, ואחי הצדיק הדור שליט"א רואה את הנולד הולך הולך ונסוע לא"י כי שם צוה
ה' את הברכה ונתתי שלום בארץ, והוא הולך למקום שלום ומנוחה, ואותנו ח"ו עזב לאנחה.
מה יהיה באחריתנו, מי יגן עלינו, מי יציל אותנו, מי יעתיר בעדינו ומי ישתדל בעבורינו?

ע"כ מוטל עלי החוב להודיע לכם, ידידים יקרים חכמי אונגארן, את קושט דבר אמת, כי מי שהוא קרוב ועומד
בסביבת אחי הגדול מרבן שמו שליט"א, יודע בודאי שלא במנוסה הולך ולא בחפזון רץ ונמהר, כאלו רוצה
לנוס ולנסוע מכאן, רק שאיפתו ותשוקתו לעלות לאה"ק המקודשת בעשר קדושות. ויודע אני שזה זמן כבר
הוא משתוקק מאד לא"י, וכל אדיר חפצו ונפשו הטהורה שוקקה לעלות לעיר ה', שמה לעורר רחמים ורצון על
הכלל כלו, שלא יוסיף לדאבה עוד, ויהי המחנה הנשאר לפלטה. וקיים במהרה 'כל קרני רשעים אגדע
תרממה קרנות צדיק'.

זה נרמז בפסוק (בפ' ויחי) :

'וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה, ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד'

פירש"י:

ויהי לכל אחיו לישראל למס עובד לפסוק להם הוראות של תורה,

והיא פלא, מה רצה לפרש בזה? אמנם נראה הכוונה:

'וירא מנוחה', שהצדיק רואה שתשרה פה לתושבי מדינה זאת מנוחה ושלוה,
'כי טוב', שהצדיק רואה כי טוב וכל טוב ואך טוב וחסד ירדוף וישיג את אחב"י בני מדינה זו.

[גירוש יהודי הונגריה לאושוויץ החל בכ"ב באייר תש"ד]

המכיר את מקומו והשמה בחלקו

כבוד הוועד הנכבד והמרומם של חברת יק"א ...

נודה לה' ... גם בדורינו זה אשר אחינו בנ"י נאנחים בצרה ... אור נוגה הופיע והאיר כל יושבי תבל הוא הנדיב הדגול מרבבה המנוח הברון משה הירש מנוחתו כבוד ... וצר לנו לראות אשר בהבא מעשי צדקתו לידי פועל נשתנה צורת הדבר הרבה ולא כאשר קיוונו ... נרגש ונראה אשר הוועד יחשוב לטובה עקרית ויסודית לטובת אחינו בארצנו להרבות הלימודים בקרב העם ... לעשות הרבה בתי ספר ... למתחילים ... ובתי ספר בינוניים וכיוצא בזה, כאילו הוא מה שחסר לאחינו בארצנו ... אין ערוך להרעה העצומה היוצאת מההשתדלות ללמד את בני הנעורים ראשית הלימוד על ידי בתי ספר דווקא, שהנסיון עומד ומכריז כי נביא בזה רעה רבה חמרית ורוחנית.

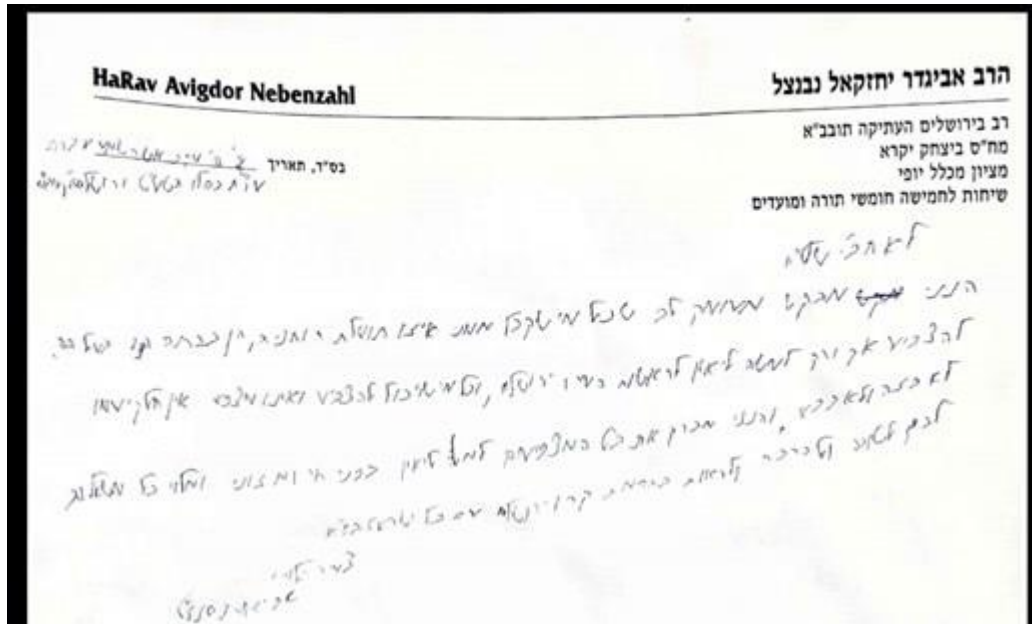
כי הנה נערי העניים והבעב"ת הבינונים בלמדם ראשית הלימודים ע"י מורים פרטים בבתי ההורים לא יגביהו רוחם עוף, לא ירחיבו את עצמן ממזג ותהלוכות ההורים וכל נער ונערה מתגדלים ומתחנכים במלאכת ומעשה ההורים, כל בעל מלאכה יהי לבעל מלאכה בן סוחר יהי לסוחר והנערה תתחרה להיות צופי הליכות ביתי לא יעמיסו על ההורים צרכם יותר מכפי כחם, ועוד יהי לעזרה להקל מעליהם דאגת כלכלת ביתם, לא כן הנערים הלומדים בבתי ספר נושאים עיניהם למרחוק, מדמין את עצמן לבני העשירים כי מה נופלים המה מהן, ומכבידים על ההורים בבגדיהם וקישוטיהן ובתמרוקיהן, ובגמרם לימודם לא ישובו למלאכת ומסחרי הוריהם וחותרים רק למעלות גבוהות, ובדרך כלל חלוקים בזה בני עמנו מיתר העמים בכל העמים הנערים הלומדים בבתי הספר יחזיקו עם זה גם במלאכות חומריים, חצי היום יהי בבתי הספר וילך באתו ומחרשתו וכדומה, וכשיודע קרוא וכתוב יסתפק בזה ולא ירצה ללכת הלאה, ויהי אח"כ לעובד אדמה או לבעל מלאכה. לא כן בבני עמינו כאשר אך יודע קרוא וכתוב, אז כל חפצו ללכת הלאה בלימודים, ולא יביט כלל על שום מלאכה ומסחר, וגם אם ישיג מטרתו לא יחיי בזה חיים גשמיים, כאשר אנו רואים הרבה רופאים ועורכי דינים וכדומה רעבים ללחם מפני שישנם יותר מן הצורך, והרבה מהם לא ישיגו מטרתם כלל, ונשארים קרח מכאן וקרח מכאן במשך הזמן יחסר מפלגות הבעלי מלאכות ועובדי עבודות פשוטות מעמינו אשר בעיירות גדולות במדינתנו כבר נרגש החסרון הזה הרבה. וזה בא ביתרון ע"י הלימוד בבתי הספר כאמור

[אגרות קודש הרשב"ב ח"א עמוד רמ"ג. מכתב לחברת יק"א, שהיתה ממונה על עזבון הברון הירש, בדבר ייסוד בתי ספר ליהודי רוסיה. תר"ס-תרס"א 1900]

ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים

...להצביע אך ורק עבור משה ליאון לראשות העיר ירושלים, וכל מי שיכול להצביע ואינו מצביע אינו חלקי עמו לא בזה ולא בבא.

[הרב אביגדור נבנצאל, בתקופת מערכת הבחירות (סיבוב שני) לראשות עיריית ירושלים. בראש המכתב נכתב התאריך "ג' פרשת עקב אשר שמע אברהם בקולי ער"ח כסלו התשע"ט ירושלים"]

בבחירות הללו בידכם הדבר לדעת אם תהיו בחלק שלי או בחלק של משנאי השם, ובחלקי יהיה רק מי שנשמע להצביע "חנ" בראשות של הרב מיכאל אלפר..."

רבי חיים קנייבסקי, ערב הבחירות המקומיות בעיר חיפה, תשע"ט.

דברי רשכבה"ג מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א שהובאו ע"י הגאון רבי שלום בער סרוצקין שליט"א במעמד היסטורי שנערך אמש בחיפה לחיזוק רשימת "חנ" גדל התורה: "בבחירות הללו בידכם הדבר לדעת אם תהיו בחלק שלי או בחלק של משנאי ד'. ובחלקי יהיה רק מי שנשמע להצביע 'חנ' בראשותו של הרב מיכאל אלפר שנשמע ופעל ממש בשליחותי". עמודים 42-43 ישראל רובר / צילום: טוקי לירי

בסדר יום שני ב' מרחשוון תשע"ט (29 באוקטובר 2018) שנה ליד ג'ליון 9848. מופיע ב-144,000 עותקים שקט שבירי ברצועה

עמו הרב פילץ בצרה:

הקב"ה ישאל אותי כשאני הייתי בצרה עשית משהו בשבילי? אז זו המצווה שאנו עוסקים בה...פעם בכמה שנים להצביע. לא צריך לבדוק אם יעזור, אנחנו צריכים לעשות. ניתנה לנו זכות פעם בכמה שנים לעשות משהו. [הרב אחיעזר פילץ, ראש ישיבת תפרח, בכנס בחירות של 'יהדות התורה' שנערך בבית הכנסת 'לדרמן', 23.3.2019, במעמד הרב חיים קנייבסקי והרב גרשון אדלשטיין].

והאומר דבר בשם אומר

אבל כבר הקדמתי שאין אני מביא מה שאומרים בשם החזון איש או מה שמדפיסים בשמו שאין לסמוך על זה כלל ודבר זה מפורסם ששמעו זאת מפיו ויש מפריזים עוד שאמר שאם אומרים בשמו איזה דבר הוא בדיוק להיפך.

הרב בנימין זילבר, שו"ת אז נדברו ח"ג עמוד קנ"ו.

שאלה: משאבת גומי ביתית, שבספר שו"ת מפורסם מחייב השימוש בה בסקילה בשם הרב אלישיב שליט"א, וספר אחר מתיר לגמרי בשם הרב אלישיב – מהו?

תשובה: מו"ר שליט"א (=הרב אלישיב) הכחיש וכפר בשניהם ... אמר לי "כל מה שכותבים בשמי אני מכחיש!"

[ספר ישיב משה, תשובות מהרב אלישיב עמודים נ"ה, קל"א]

אודיע נאמנה שכל מה שיכתבו בשמי יהיה מה שיהיה אינו נכון ואינו אמת וזולת מה שאכתוב בכתב ידי אין להם שום ערך.

[ספר קריינא דאיגרתא להרב יעקב ישראל קנייבסקי, חלק א' עמוד צ"ט]